irannewspaper.ir

چهارشنبه ۳۰ خرداد ۱۴۰۳ • سال سی‌ام • شماره ۸۴۹۰
• اذان ظهر ۱۲/۰۶ • اذان مغرب ۱۹/۴۴ • نیمه شب شرعی ۲۳/۱۳ • اذان صبح فردا ۰۳/۰۲ • طلوع آفتاب فردا ۰۴/۴۹

«ایران» را در صفحه‌های مجازی دنبال کنید

ایران

• **صاحب امتیاز:** خبرگزاری جمهوری اسلامی
• **سرپرست مؤسسه فرهنگی - مطبوعاتی ایران:** احسان صالحی
• **سردبیر:** حسام‌الدین برومند

• **تلفن:** ۸۸۷۶۱۷۲۰ نمابر: ۸۸۷۶۱۲۵۴ ارتباط مردمی: ۸۸۷۶۹۰۷۵
• **پیامک:** ۳۰۰۰۴۵۱۲۱۳ روابط عمومی • **نشانی:** تهران خیابان خرمشهر، شماره ۲۰۸
• **صندوق پستی:** ۵۳۸۸-۱۵۸۷۵ • **امور مشترکین:** ۸۸۷۴۸۸۰۰
• **چاپ:** چاپخانه‌های همشهری
• **سازمان آگهی‌های روزنامه ایران:** دارنده گواهینامه ایزو ۹۰۰۱ از شرکت NISCERT
• **پذیرش سازمان آگهی‌ها:** ۱۸۷۷(۰۲۱)
• **انتشارات مؤسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران:** ۵-۸۸۵۴۸۸۹۲

با هزاران داستان از زندگانی باز فقط می‌توان گوشه‌ای از زندگانی انسان‌ها را به تصویر کشید و بیان کرد.

رحمان شاهسواری

سخن روز

امام علی(ع):
آن که در به پا داشتن حق بکوشد، موفق می‌شود.

غررالحکم: ح۸۶۵۱

نگاره

زندگی‌های زندگی نشده در فلسطین

طراح: Lina Jaradat

فضای مجازی

وقتی از انتخاب حرف می‌زنیم

بسیاری از کاربران در فضای مجازی با انتشار ویدیوهای کوتاهی از اولین مناظره به واکنش مقابل اظهارات و برنامه‌های کاندیداهای مختلف پرداختند و گاه در نقد و تأیید کاندیدایی نوشتند، ولی بسیاری از کاربران به تقلید صداوسیما در دکور از اجلاس داووس اشاره کردند و اندکی نیز به جای محتوای مناظرات به واکنش به نحوه برگزاری مناظره پرداختند.
کاربری در نقد صدای کم کاندیداها نوشت: «امیدوارم در جلسه بعد مناظره به جای میکروفن کم‌توان رومیزی از دو میکروفن یقه‌ای باکیفیت استفاده شود.
دیتیل صدا کم بود و بارها دست اشخاص به میکروفن برخورد کرد.» دیگری نوشت: «لوگوی مناظره خوب نیست. نورپردازی خوبه و دکور نرماله.» در این میان نیز عده‌ای از تصمیم خود درباره مشارکت در انتخابات گفتند و درباره مناظرات نوشتند.
کاربری نوشت: «با گفت‌وگو، فکر، تصمیم و در نهایت انتخاب به اصلح رأی دهیم.» و دیگری نوشت: «به نظرم مناظره اول خیلی اصولی و درست برگزار شد، من که راضی بودم، فقط لطفاً نامزدها کمی هم از جزئیات کارشون بگن.»

بیماران در آتش

بعد از آتش‌سوزی در کمپ ترک اعتیاد لنگرود و شهرک امامزاده ابراهیم شفت، بامداد روز سه‌شنبه ۹ بیمار بیمارستان قائم رشت در آتش‌سوزی این بیمارستان جان باختند. بیماران دیگر نیز به مراکز درمانی مختلف در استان گیلان منتقل شدند. کاربران به توالی این آتش‌سوزی‌ها در استان گیلان واکنش نشان دادند.
کاربری نوشت: «امروز گیلان عزاداره. به خاطر آتش‌سوزی در بیمارستان قائم رشت ۹ نفر از همشهری‌هامون فوت شدند.» و دیگری نوشت: «چه تلخه واسه درمان بری بیمارستان و بر اثر آتش‌سوزی جونتو از دست بدی.»

قهر پیشکسوت جنجالی

در ویژه‌برنامه یورو ۲۰۲۴ شبکه ورزش اتفاقی روی داد که به جنجال در فضای مجازی تبدیل شد. «رسول مجیدی»، مجری جوان این برنامه در اقدامی عجیب شروع به خواندن نظرات مردم در مورد عملکرد تیم ملی ایران در مسابقات یورو کرد. این اقدام او با واکنش تند «عزیزی» پیشکسوت فوتبال ایران در برنامه روبه‌رو شد.
همین امر موجی از انتقادات را در فضای مجازی برای برخورد خداداد در پی داشت.
کاربری نوشت: «باید تهیه‌کننده برنامه «یورو۲۴» بابت این اهانت به مخاطبان و ساحت رسانه پاسخگو باشه.» کاربر دیگری در دفاع از او نوشت: «از دیشب همه دارن دوباره به خداداد عزیزی می‌توپن که آره این کیه الکی گندش کردن، هنوز داره نون گلش به استرالیا رو می‌خوره. به خدا قسم آنقدری که ما خودی رو می‌زنیم باقی نمی‌زنن! خداداد اولین نفری از ایران بود که بازیکن سال آسیا شد.»

توقف یک برنامه ضدایرانی

«چندشنبه با سینا» با اجرای سینا ولی‌الله از سال ۹۲ در شبکه فارسی one تولید و پخش برنامه خود را آغاز کرد. پس از تعطیلی این شبکه در سال ۹۵ با اندکی تغییرات به رادیو جوان کوچ کرد و در آنجا برنامه‌های خود را تولید و اجرا می‌کرد. در سال ۹۷ برای دومین‌بار برنامه او تعطیل شد اما این‌بار به استخدام شبکه ام‌بی‌سی پرشیا درآمد و از بهمن‌ماه ۹۷ پخش هفتگی «چندشنبه با سینا» از این شبکه آغاز شد. شبکه ام‌بی‌سی پرشیا از چند هفته پیش از پخش برنامه چندشنبه با سینا به دلیل حفظ روابط دیپلماتیک و دوستانه عربستان با ایران، خودداری کرده و همین موضوع حاشیه‌هایی را به همراه داشته است؛ البته دلیل تعطیلی برنامه سینا این بوده که مجری برنامه بدون اجازه شبکه ام‌بی‌سی پرشیا برنامه را در یوتیوب منتشر کرده است. این اولین‌باری نیست که این برنامه متوقف می‌شود، پیش از این نیز بارها رنگ توقف را به خود دیده اما این‌دفعه ماجرا متفاوت است. توقف و تعطیلی «چندشنبه با سینا» حواشی و سروصداهای بسیاری به همراه داشته است.

خواننده جهانی، اسرائیل را محکوم کرد

«دوآ لیپا» ستاره موسیقی پاپ که عملیات نظامی در غزه را نسل‌کشی توصیف کرده بود، اعلام کرد که حاضر است به خاطر اظهارات سیاسی با واکنش منفی مواجه شود.
در روزهای پس از بمباران غزه توسط اسرائیل، او تصویری از گروه «Artists۴Ceasefire» (حمایت هنرمندان از آتش‌بس در غزه) را به همراه هشتگ همه چشم‌ها به رفح (#AllEyesOnRafah) برای ۸۸ میلیون دنبال‌کننده اینستاگرام خود بازنشر داد و نوشت: «زنده سوزاندن کودکان هرگز قابل توجیه نیست.
تمام دنیا برای توقف نسل‌کشی اسرائیل بسیج می‌شوند؛ لطفاً همبستگی خود را با غزه نشان دهید.» «دوآ لیپا» به رادیو تایمز گفت: «وقتی در مورد چیزهایی سیاسی صحبت می‌کنم، حرفم را دو،سه بار بررسی می‌کنم؛ خب نسل‌کشی در غزه چیزی است که بسیار بزرگ است و اظهارنظر درباره آن لازم است و به همین دلیل آن را منتشر می‌کنم.»

نقل قول

ترویج فرهنگ اسلامی با جشن‌های باشکوه دینی

جشن‌هایی مثل غدیر، نیمه شعبان، جشن بزرگ امام‌حسنی‌ها و جشن ولادت حضرت معصومه(س) باعث می‌شود بچه‌ها از اینکه مورد توجه و اهمیت دین اسلام قرار دارند، ذهنیت خوبی داشته باشند. برگزاری جشن‌هایی مثل روز دختر، مهر باطلی بر سناریوها و شعارهای کذب دشمنانی است که قائل به تبعیض یا بی‌توجهی به زنان و دختران در دین اسلام هستند. در واقع این جشن‌ها نشان‌دهنده این است که اتفاقاً دین اسلام دینی است که در آن زنان در اولویت قرار دارند و برای دختران ارزش قائل است. کسی که دختران را از زنده به گور شدن نجات داد، پیامبر اسلام بود و تمام اولیا، انبیا و صالحین ما همه از حضرت زهرا(س) الگو گرفته‌اند، لذا خوب است ما به منظور الگوبرداری از این بزرگان و ترویج فرهنگ اسلامی جشن‌های باشکوهی برگزار کنیم. درست است که جشن‌ها باید باعث جذب بچه‌ها و خانواده شود، اما در کنار آن باید کار فرهنگی انجام بگیرد تا همان‌طور که این خاطره برایشان باقی می‌ماند، آرمان‌ها و اهداف درون بچه‌ها و خانواده‌ها نفوذ کرده و در زندگی‌شان اثرگذار باشد.

گفت‌وگوی صبا با آزاده آل‌ایوب، مجری برنامه‌های کودک

یادداشت

جهانی شدن هنر ایرانی و بازنمایی رویدادهای هنری (بخش سوم)

سعید اسلام‌زاده
روزنامه‌نگار

جهانی شدن هنر هم مانند بسیاری دیگر از شاخه‌های فرهنگ و اقتصاد و... نیاز به بسترها و مناسباتی دارد که در نقش ملزومات اولیه و مقدمات کار عمل می‌کنند. به این معنی که با شکل‌گیری این مقدمات است که از سویی هنرمند ما آماده حضور در رویدادهای جهانی می‌شود و از دیگرسو شرایط اولیه برای دیده شدن هنر ایرانی مهیا می‌شود. برگزاری جشنواره‌های هنری و دعوت از کیوریتورها و گالری‌داران معتبر بین‌المللی یا دست کم کیوریتورهای کشورهای همسایه و آنهایی که مبادلات اقتصادی و سیاسی مؤثر با کشور ما دارند، می‌تواند گام‌های اولیه در مسیر رسیدن هنرمندان ما به بازارهای جهانی و سپس جهانی شدن باشد.
راه‌اندازی حراج‌ها، آرت‌فرها و اکسپوهای منطقه‌ای به گونه‌ای مشابه‌سازی رویدادهای جهانی در عرصه هنر است. در جشنواره‌های بین‌المللی که با استانداردهای پذیرفته شده جهانی برگزار می‌شود یا ورک شاپ‌هایی در سطح استادان مستر در هنرهای تجسمی، می‌تواند از مسیرهای شناخته‌شده و مطمئن در ایجاد فضای گفت‌وگو میان هنرمندان ایرانی و گالری‌داران و کیوریتورهای جهانی باشد.
ناگفته پیداست که در سپهر هنری ایران چنین اتفاقی نمی‌افتد و هنر ما به شکل جزیره‌ای است که ارتباطات منسجم و سازمان یافته‌ای با جهان هنر ندارد و اگر هم در این سال‌ها دیده‌ایم که تعدادی از آثار هنرمندان ما در حراجی‌های معتبر به فروش رفته است یا چند نفری از هنرمندان ایرانی در جهان شناخته شده‌اند محصول جریانی مدیریت شده و مستمر نیست و بواقع داستان تلاش فردی هنرمند است یا زندگی و کار هنری او در کشوری دیگر و در حالت بسیار ایده‌آل و خوشبینانه به دلیل ارتباطات بین‌المللی یک گالری‌دار داخلی با جریان جهانی هنر است.
مسأله مهم دیگر که می‌تواند یکی از مقدمات لازم برای حضور هنرمند ما را در رویدادهای جهانی تسهیل کند، عضویت در انجمن‌های هنری بین‌المللی است (البته الان از این موضوع می‌گذرم که شرایط عضویت در این انجمن‌ها هم چندان ساده و در دسترس نیست). امروزه هنر معاصر بدل به یک نهاد اجتماعی شده است که کنشگران اجتماعی در عرصه‌ای پیچیده وارد بازی تازه‌ای شده‌اند. از هنرمند و گالری‌دار و کیوریتور و منتقد و کارشناس هنری بگیر تا مجموعه‌هایی که به هنرمندان جایزه می‌دهند و ناشران و رسانه‌ها و در خط پایان ماجرا هم مخاطب یا مصرف‌کننده اثر هنری هستند که البته این کنشگران ممکن است در جای دیگری موقعیت و مأموریتشان را با دیگری تعویض کنند. مخاطبی که خودش در جایگاه کارشناس و ناشر می‌تواند وارد این بازی پیچیده شود. در نهایت اینکه هنر معاصر امری کاملاً اجتماعی است و تحت تأثیر همین کنشگری‌های اجتماعی و اقتصادی.
پس ورود به این زمین بازی به صورت انفرادی تقریباً غیرممکن است. اگر هم اتفاق بیفتد قطعاً موردی است و استمرار نخواهد داشت.
این خاصیت نظام سرمایه‌داری است که به دنیای هنر هم سرایت کرده و برای شرکت در بازی شرط اول رعایت قواعد بازی است.
اما ماجرای ما این است که نتوانسته‌ایم در این سال‌ها رویدادهای جهانی هنری را به درستی در فضای هنری کشورمان بازنمایی کنیم. چه در جشنواره‌های سالانه مثل جشنواره هنرهای تجسمی فجر که با عدم برنامه‌ریزی و سیاست‌های کلان تخصصی در حوزه هنرهای تجسمی درگیر است و چه در دوسالانه‌های تخصصی که نامنظم‌اند و گویی اراده محکمی برای برگزاری آنها از سوی نهاد دولتی و هنرمندان احساس نمی‌شود.
به هر روی ما برای رسیدن به بازارهای جهانی که مقدمه اصلی جهانی شدن هنر معاصر ایران است نیاز به برنامه‌ریزی‌های دقیق در سطوح بالای مدیریتی داریم تا بتوانیم با همکاری‌های مستمر با کیوریتورها و نهادهای هنری جهانی این امکان را فراهم کنیم.
در بخشش بعدی درباره سازکار جهانی شدن جشنوار هنرهای تجسمی فجر خواهم نوشت.

> برای رسیدن به بازارهای جهانی که مقدمه اصلی جهانی شدن هنر معاصر ایران است نیاز به برنامه‌ریزی‌های دقیق در سطوح بالای مدیریتی داریم تا بتوانیم با همکاری‌های مستمر با کیوریتورها و نهادهای هنری جهانی این امکان را فراهم کنیم

تجسم

مهارت مواجهه با تصویر

سعید فلاح فر
پژوهشگر هنر

«عکس را چطور می‌بینند؟» این سؤال از فرط بداهت، هم بیش از اندازه ساده و حتی مضحک است و هم بیش از اندازه پیچیده و قابل تأمل است. عکس دیدن هم مثل شعر خواندن مستلزم فراهم آمدن مقدماتی است. برای یک فرهنگ کلام‌محور یا متن‌محور، شرایط خواندن یا شنیدن یک متن مکتوب سهل‌تر و آشناتر به نظر می‌رسد تا دیدن عکس. اما مواجهه با تصویر می‌تواند بیش از حد ساده‌گیرانه یا بیش از حد دشوار باشد. حتی اگر قائل به لذت بردن از تصویر نباشیم، باز هم مهارت و چگونه عکس دیدن را باید یکی از معیارهای «سواد» در عصر معاصر دانست.
در مراجعه به هر متن نوشتاری، پیش از هر اقدامی، نوع و موضوع نوشته مدنظر قرار می‌گیرد. آمادگی برای خواندن یک متن ساده خبری از روزنامه، متن آگهی تبلیغاتی، بروشور دستورالعمل کار با وسایل گازسوز و برقی خانگی و... قطعاً تفاوت‌های عمیقی با پیش‌فرض‌های ضروری برای خواندن رمان، کتاب‌های فنی پیشرفته، تحلیل‌های چندلایه فلسفی و اجتماعی و... دارد.
این تفاوت در خواندن اشعار غنی، که کمال زبان محسوب می‌شود، به اوج اختلاف ممکن خواهد رسید. تکرار فعل خواندن در زندگی روزمره باعث شده به این نکته کمتر توجه داشته باشیم که بعد از طی دوره‌های آموزش الفبا و تسلط بر مبانی ابتدایی خواندن و نوشتن، خواندن هر متنی از یک جمله آغازین شروع می‌شود. درجه اهمیت شناخت و دسترسی به این سرآغاز و ترتیبات و روابط بعدی، در نوع متن و نوع استفاده خواننده نهفته است.
شاید یک اعلان خبری را بتوان با کمی جابه‌جایی در ترتیب جملات هم فهمید، اما جابه‌جایی در سایر متون می‌تواند موجب سردرگمی برای درک معنا یا ضایع شدن حس متن در قیاس با آنچه منظور نویسنده بوده، شود.
شعر خواندن یکی از مهم‌ترین و شاید سخت‌ترین نوع خواندن برای برقراری ارتباط کامل بین سه ضلع نویسنده، متن و مخاطب است. در مواردی خواننده خود ضلع مستقلی است که به شکل‌دهی مثلث مذکور می‌پردازد. تشخیص سطر نخست و ارتباط منطقی با ادامه شعر، اگرچه بدیهی است، اما حکم ضروری در خواندن محسوب می‌شود. بعد از آن، درک یک شعر احتیاج به تسلط خواننده به سطح اول و ساختار ارتباط کلامی در زبان شعر دارد. یعنی فهمیدن معنای اولیه کلمات و جملات، اعم از مفردات یا ترکیبات. بویژه که کلمات و حتی جملات ممکن است در میان متن، معنایی متفاوت از معنای مستقل خود یا آنچه فرهنگ‌های لغت به عنوان معادل برای کلمات می‌نویسند، داشته باشند. زبان در شعر، به مراتب پیچیده‌تر از این مواجهه اولیه با متون ساده است. درک این بخش از زبان شاعرانه اغلب مستلزم آگاهی از صنایع ادبی، آرایه‌های شعری، دستورزبان و... است.
چنانچه پای مفاهیم و محتوا هم به شعر باز شود، به تناسب نیاز به اطلاع از تاریخ، داستان و فرهنگ عامه، فلسفه، جامعه‌شناسی، نشانه‌شناسی، زیبایی شناسی آوایی و کلامی، موسیقی کلام، تجربه زیستی و... هم بیشتر و بیشتر خواهد شد. به عبارتی باید پذیرفت شعر از اجزای پیدا و پنهانی از زبان و کلام و... تشکیل شده که در درک کلیت آن نیاز به فهم تک تک اجزا ضروری است اما کافی نیست. عکس‌ها گاهی فقط یک تصویر ساده معادل جملات تکراری احوالپرسی، یک تیتر روزنامه‌ای، نامه اداری یا گزارش رخدادهای معمولی و مکالمات روزمره هستند، اما همان‌طور که نوشته‌ها مراتب نازل و عالی دارند، عکس‌ها هم حائز مراتب نازل و عالی خواهند بود. خواندن یک عکس دندانپزشکی با خواندن عکس خبری صفحه اول روزنامه تفاوت دارد. بعضی از عکس‌ها، مثل عکس‌های تاریخی و... می‌توانند مرجع استخراج اطلاعات خاص باشند. اما الزاماً نباید دسترسی به این موارد را الگویی برای خوانش همه عکس‌ها تصور کرد. البته ممکن است همین جنس از خوانش برای بخشی از عکس‌های علمی و فنی و خبری کافی باشد.
در قیاس متن و عکس؛ اگر عکس‌های هنری را زبان مصور شاعرانه فرض کنیم، می‌توان به شباهت‌هایی در خواندن شعر و دیدن عکس دست پیدا کرد. یعنی بدون فهم ارکان تصویر و ترکیبات تصویری (در قیاس با کلمه و جمله و ساختار) نمی‌توان انتظار هیچ نوع رابطه‌ای بین هنرمند عکاس، عکس و مخاطب داشت. برای این کار پیش از هر کاری باید ژانر عکس و زبان مرجع عکس را شناسایی کرد. شناخت ژانر بخش مهمی از سطح و شیوه ورود را تعیین خواهد کرد. بعد از آن نوبت به یافتن سطر نخست هر عکس می‌رسد و همه آنچه برای حظ و مراوده میان شاعر و شعر و خواننده نیاز است. ترتیب تقریباً همیشگی حضور جمله آغازین در نخستین سطر هر نوشته آنقدر بدیهی است که اغلب اهمیت آن به چشم نمی‌آید. اما در مورد عکس، کشف مدخل و کلمه و جمله نخستین، علاوه بر ترفندهایی که عکاس به کار می‌گیرد، مستلزم آگاهی، بینش و تجربه بیننده است. با این حال، هر خوانش و هر تفسیر عکس، خودِ ذاتی عکس نیست و حداکثر یکی از چندین چهره ممکنی است که برای فهم و قرائتی از عکس بازسازی یا گره گشایی می‌شوند. با این توضیح ضروری که خوانش عکس یک فرایند ذهنی و دیداری است و الزاماً نباید آن را معادل تبدیل تصویر به کلمه و کلام دانست، گمان می‌رود این معنا از «خوانش عکس» قابل تسری به برخی هنرهای تجسمی، از جمله نقاشی و... باشد.

> خواندن یک عکس دندانپزشکی با خواندن عکس خبری صفحه اول روزنامه تفاوت دارد. بعضی از عکس‌ها، مثل عکس‌های تاریخی و... می‌توانند مرجع استخراج اطلاعات خاص باشند. اما الزاماً نباید دسترسی به این موارد را الگویی برای خوانش همه عکس‌ها تصور کرد

عکس نوشت

تماشای اولین مناظره کاندیداهای انتخابات ریاست‌جمهوری

چهاردهمین دوره ریاست‌جمهوری با حضور آقایان مسعود پزشکیان، مصطفی پورمحمدی، سعید جلیلی، علی زاکانی، امیرحسین قاضی‌زاده و محمدباقر قالیباف نامزدهای انتخابات ریاست‌جمهوری و با موضوع «اقتصاد؛ مهار تورم و رشد تولید» برگزار شد.

عکس: ابوالفضل نسائی
آژانس عکس ایران